

Bogár László: Donald dilemmái

2024 december 10. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Afel?l eddig sem lehetett semmi kétségünk, hogy a megválasztott amerikai elnök el?tt szinte megoldhatatlan nehézség? feladatok állnak, amelyek Amerika és az egész világ számára történelmi lépték? kihívást jelentenek.

Az alapdilemma lényeg talán úgy fogalmazható meg, hogy mivel az amerikai birodalom anyagi alapjai

összeomlóban vannak, így két lehet?ség adódik. Az egyik az eddig követett logika, vagyis egyre gátlástalanabb és egyre brutálisabb módon kényszerít?, hatalmi eszközökkel „kiszivattyúzni" a világból legalább a puszta fennmaradáshoz szükséges anyagi er?forrásokat, vagy belátva, hogy e stratégia csak egy mindent elpusztító, globális háborúba torkollhat, egy olyan világhatalmi egyezség létrehozása, amely egészen új értelmezési keretbe helyezve próbál megoldást találni e megoldhatatlan (legalábbis annak látszó) helyzetre.

A megoldás megtalálása azért sürget?, mert minden egységnyi újabb amerikai „gazdasági teljesítmény" legalább háromszor, egyes években már több, mint négyszer akkora adósságnövekedéssel jár, vagyis a jelenlegi m?ködési mód rohamos gyorsasággal rontja tovább saját magát, amely egyre agresszívabbá teszi a birodalmat, és amelyre válaszul a világ egyre agresszívebb módon jelzi, hogy nem kívánja a történelmi „lúzer" szerepét tovább játszani, így a helyzet öngerjeszt? örvénylésként vezet az önmegsemmisítés felé. Ehhez képest Donald Trump egyik legutóbbi beszédében olyan logikát alkalmazott, amely nemhogy a megoldás felé mutatna, hanem éppenhogy tovább mélyíti részben a narratívák kaotikus háborúját, részben pedig éppen ennek nyomán a permanens világháborút.

A világháború bizonyos értelemben már most is zajlik, részben a katonai üt?er?, részben a pénzfegyverek, részben pedig a kommunikációs médiafegyverek alkalmazásával. Ebben az említett Trump-beszédben a pénzfegyverekr?l esik szó, drámai módon jelezve, hogy nem lesz egyszer? a leend? elnök számára az új világegyezség létrehozása. És ennek legf?bb oka, hogy a világtörténelem legsúlyosabb „satuhelyzete" van kialakulóban, amelyet az is jelez, hogy az angol „dire strait" kifejezés, amelyet talán „kutyaszorítónak" lehetne fordítani, egyre gyakrabban fordul el? a globális beszédtérben.

A megválasztott elnök ezt a helyzetet egyik legutóbbi beszédében így ábrázolta: „Az, hogy a BRICS-országok megpróbálnak eltávolodni a dollártól, miközben mi tétlenül nézzük, véget ért. Elvárjuk, hogy ezek az országok elkötelez?djenek, hogy nem hoznak létre új BRICS-pénznemet, és nem támogatnak semmilyen más pénznemet a hatalmas amerikai dollár helyettesítésére, különben százszázalékos vámokkal kell szembenézniük, és számolniuk kell azzal, hogy búcsút mondhatnak annak, hogy a csodálatos amerikai gazdaságban értékesítsenek." E beszédrészben megrendít? módon mutatkozik meg az elnök szorult helyzete.

Érthet? módon a „nemzetállam Amerika" ?t nagy többséggel megválasztó népe számára akarja világossá tenni, hogy elnökként keményen s határozottan fogja e népet képviselni, csakhogy van egy „aprócska" probléma. És ez az, hogy „a nép nevében" azt a dollárt védi, amely eddig is éppen a legf?bb birodalmi pénzfegyver volt, amellyel az impérium az egész világot folyamatosan az egyre reménytelenebbül deficites és most már saját nemzetállamán is él?sköd? birodalom megfinanszírozására kényszeríti. Vagyis miközben éppenhogy a világ a birodalom által kifosztott „lúzer", Trump úgy állítja be, hogy pont fordítva van. Ami amúgy egyre inkább igaz is, mert a birodalom az utóbbi évtizedekben már nemcsak a világot, hanem saját népét is fosztogatja, „lúzerré" téve azt, de akkor ezt kellene elbeszélni!

Ám e beszéd csak fokozza a kommunikációs káoszt, mert azt a hamis illúziót kelti a nemzetállam Amerika népében, hogy végre „móresre kell tanítani" a világot, amely rajta él?sködik. Ez a végzetes illúzió azért nagyon veszélyes, mert pont a lényeget hallgatja el, és így hamis diagnózisra csak hamis választ adhat. Nem tagadva a leend? elnök megrendít?en szorult helyzetét, azért kellene világossá tenni a nemzetállam Amerika birodalom által kifosztott többsége számára, hogy „lúzer" státuszát nem a világnak, hanem saját birodalma parazitizmusának köszönheti, mert a szintén kifosztott világtól hiába vár kárpótlást, azt saját birodalmától kellene követelnie. Pontosabban Donald Trumpnak kellene egy, a dolgokat néven nevez? elbeszélési móddal világossá tennie, hogy van világos és kivitelezhet? stratégiája a birodalom alapvet? átalakítására.

Adminisztrációja személyi összetételének radikalizmusa azt jelzi, hogy felkészültnek látszik erre a, polgárháborúnál is súlyosabb összecsapásra, de az ?t megválasztó nép további elszánt támogatására csak akkor számíthat, ha a lényeget illet?en ugyanilyen radikálisan fogalmaz. Érthet?, hogy számos esetben taktikai szempontok felülírhatják és tompíthatják a radikális megfogalmazást, de attól azért tartózkodnia kellene, hogy nyíltan és harsányan az ellenkez?jét mondja annak, ami történelmi feladatának lényege.

A legkényesebb kérdés persze az – és ez teszi érthet?vé az imént idézett mondatait –, hogy rendkívül nehéz lesz világossá tenni a nemzetállam Amerika népe számára, hogy anyagi helyzete rövid távon a változásoktól inkább romlani fog, mint javulni. Javulás csak akkor és attól várható, ha a világon és saját népén él?sköd? birodalmat, birodalmi hatalomgazdaságot valóban rá lehet kényszeríteni arra, hogy egy új világhatalmi rendbe illeszkedve egy egészen más létmódra térjen át. Ám ennek egyel?re sem az átfogó elméleti alapjai, sem a gyakorlati kivitelezhet?sége nem tisztázott.

A szerz? közgazdász

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Ajánló